

© Ros Ribas

Traïció
de **Harold Pinter**
direcció **Carles Alfaro**

Teatre Lliure (Sala Fabià Puigserver), de l'11 de març al 12 d'abril

Traïció

de **Harold Pinter** direcció **Carles Alfaro**

---

intèrprets

Francesc Garrido Jerry / **Vicenta Ndongo** Emma / **Francesc Orella** Robert /

---

traducció de l'anglès **Esteve Miralles** / escenografia i il·luminació **Carles Alfaro**
/ vestuari **María Araujo** / caracterització **Toni Santos** / espai sonor **José Antonio Gutiérrez** / so **Igor Pinto** / vídeo **Marc Lleixà**

---

ajudanta de direcció **Paula Errando** / ajudant d'escenografia **José Novoa** /
ajudanta de vestuari **Mireia Llatge** / alumne en pràctiques de direcció de
l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona **Joan Yago**

construcció d'escenografia **Tallers del Teatre Auditori Sant Cugat**

---

i els equips del **Teatre Lliure**

---

coproducció **Teatre Lliure** i **EL CANAL – Centre d'Arts Escèniques de Salt/Girona**

---

espectacle en català

durada aproximada: 1h. 20' sense pausa

Horaris: de dimecres a divendres a les 20:30h.
dissabte a les 17h. i a les 21.30h.
diumenge a les 18h.

Preus: dimecres, dia de l'espectador 15€
resta de dies 24€
amb descompte (excepte dia de l'espectador) 19€

subtítols en castellano los jueves y sábados por la noche a partir del 19/03
english subtitles on Thursday and Saturday night from 03/19

sessió accessible el **21/03** a les **17h.**

col·loqui amb la companyia després de la funció el **22/03**

Assaig Obert sobre Harold Pinter

Una història explicada del revés, o no, de **Josep Maria Miró**

27 de març i 3 d'abril - 17.30h. - entrada gratuïta

Tres mirades sobre el teatre britànic contemporani

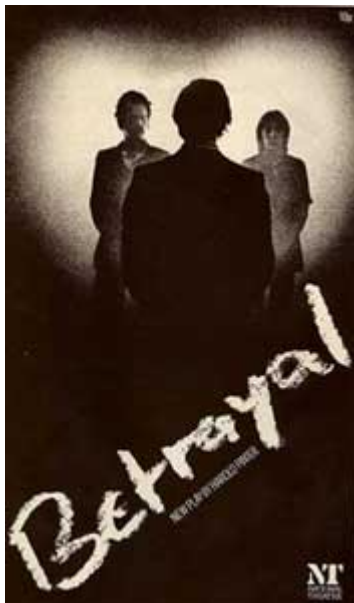
18/03 **Aleks Sierz** 19/03 **Roxana Silbert** 20/03 **Michael Billington**

de **18:30h.** a **20:00h.** a la sala de premsa / servei de traducció simultània
amb el suport del **British Council**

Dos íntims amics, Jerry i Robert, són editors. L'un va estudiar a Oxford i l'altre a Cambridge. Emma, la dona de Robert, dirigeix una galeria d'art, i Judith, l'altra muller, és metge i sabrem que de tant en tant s'entén amb algun col·lega. La peça és un retrocés per diverses etapes, des de 1977, quan Emma acaba de deixar Robert i es troba amb Jerry, el seu antic amant, fins a 1968, quan aquest, en una furtiva maniobra de seducció, declara la seva passió a la muller de l'amic. Entre totes dues dates passen set anys de relacions clandestines en els quals la mentida, la simulació i el cinisme s'instauren entre tots tres.

Aquest és l'argument que el dramaturg britànic **Harold Pinter**, Premi Nobel de Literatura 2005, explora fins a les màximes conseqüències en el que es considera el seu millor text teatral.

En aquest muntatge, la cronologia s'ha actualitzat: comença el 2007 i retrocedeix fins al 1998.

Betrayal es va estrenar al National Theatre de Londres el 15 de novembre de 1978, sota la direcció de **Peter Hall**, amb aquest repartiment: **Penelope Wilton** (Emma), **Michael Gambon** (Jerry) i **Daniel Massey** (Robert).

més informació:

http://www.haroldpinter.org/plays/plays_betrayal.shtml

Harold Pinter

(Londres, 1930 – 2008)

Neix el 10 d'octubre de 1930 al barri londinenc de classe obrera de Hackney, en el si d'una família jueva. En esclatar la II Guerra Mundial és separat dels seus pares i evacuat a la zona campestre d'Anglaterra. El 1944 torna a Londres i cursa estudis a la Royal Academic of Dramatic Art durant dos semestres. En aquest període escriu els seus primers poemes i actua en diverses companyies sota

el pseudònim David Baron.

Pinter inicia la seva extensa obra –va escriure un total de 29 peces al llarg de la seva carrera– el 1957, amb *The Room*, representada per primera vegada a la Universitat de Bristol pels estudiants. La peça pren com a escenari una habitació tancada i molt pocs personatges, com la majoria de les seves obres teatrals. Immediatament va publicar *The Birthday Party* (1957) una peça que no va ser ben acollida per la crítica i que va ser retirada de la cartellera una setmana després de la primera representació. Tot i aquestes reticències, l'èxit no va tardar a arribar-li, ja que el 1959 amb *The Caretaker* va aconseguir el primer reconeixement públic.

Durant la dècada de 1960, Pinter escriu una sèrie d'obres com *A Night Out* (1959), *Night School* (1960), *The Lover* (1962), *The Homecoming* (1964), *Landscape* (1967) i *Silence* (1968), que el van consagrar com a figura influent del teatre britànic per a tota una generació de dramaturgs. El seu estil s'ha etiquetat com a "teatre de l'absurd" –iniciat per Beckett, Ionesco i Genet– ja que parteix usualment d'una situació aparentment innocent, absurda i amenaçadora a causa d'una conducta peculiar d'algun personatge que resulta incomprendible per al públic, i en ocasions, per la resta dels personatges. A més, les obres de Pinter també es caracteritzen per partir de fantasies eròtiques i obsessions, gelos i odis, i per això també han estat qualificades com a "teatre de la inseguretat". Anys més tard, l'autor escriu obres com *Betrayal* (1979), *One for the Road* (1984) o *Celebration* (1999), que ell mateix porta a escena al teatre The Almeida de Londres la primavera de l'any 2000.

Amb el pas del temps, Pinter s'implica més obertament en política i les seves obres més tardanes tendeixen a ser més curtes, de temes polítics, i hi utilitza al·legories de la repressió. L'obra de 1988 *Mountain Language*, per exemple, sorgeix a partir de l'experiència del dramaturg sobre la repressió turca i la supressió de l'idioma kurd.

A més d'autor dramàtic de teatre, Pinter escriu obres per televisió i ràdio i ha dirigit més de trenta produccions de teatre pròpies i d'altres autors, com Robert Shaw, James Joyce, David Mamet i Simon Gray. En el món del cinema ha estat guionista de pel·lícules com *The Servant* (1964) i *The Messenger* (1971) de Joseph Losey, *The Last Tycoon* (1976), d'Elia Kazan i *French Lieutenants Woman* (1981) de Karel Reisz. També és autor d'una única novel·la, *The Dwarfs*.

Amb els guions per al cinema aconsegueix diversos premis, com l'Ós de Plata del Festival de Cinema de Berlín (1963), el premi BAFTA (1965 i 1971), la Palma d'Or del Festival Internacional de Cinema de Cannes (1971) i el Premi de la Commonwealth (1981). També opta als Oscar per *French Lieutenants Woman* i *Betrayal*.

El premi més important de la seva carrera, el Nobel de Literatura, li és atorgat per l'acadèmia sueca l'any 2005 per ser "*Qui en les seves obres descobreix el precipici sota la irrellevància quotidiana i les forces que entren en confrontació a les habitacions tancades*".

Mor la nit de Nadal del 2008 a causa d'un càncer d'esòfag.

més informació:

<http://www.haroldpinter.org>

<http://www.abc.net.au/rn/arts/bwriting/stories/s671912.htm>

<http://www.faber.co.uk/author/harold-pinter/>

<http://www.recercat.net/bitstream/2072/4350/1/Treball+de+Recerca.pdf>

Bibliografia

- Pinter, Harold:** *Traïció*. Programes artístics del Teatre Lliure.
Altres llocs; La traïció; L'última copa. Edicions 62.
L'engany. Arola Editors S.L.
Un ligero malestar; La última copa. Teatro Español.
Essencial. Edicions 62.
Esquetxos i altres peces. Diputació de Barcelona
Veus varies. Edicions Proa.
Tornar a casa Arola Editors S.L.
L'amant. Edicions 62. 1995.
L'habitació; El muntaplats. Edicions 62, 1994.
El amante. Escuela nocturna. Sketches de revista. Losada.
La festa d'aniversari. El porter. Edicions Bromera.
La fiesta de cumpleaños. La habitación. Un leve dolor. El blanco y negro. El examen. Losada.
A festa de aniversario; Velloso tempos. Edicions Xerais de Galicia.
El montaplatos. El invernadero. Una noche de juerga. Losada.
Polvo eres. Luz de luna. Tiempo de fiesta. El lenguaje de la montaña. Hiru.
Els nans. Destino.
Els nans. Columna Edicions, 2006.
Los enanos. Ediciones Destino, 2008, 2006, 2005.
El cuidador. Los enanos. La colección. Losada.
Poemas. Visor Libros, 2007.
Death etc. Grove Weidenfeld.
Art, vérité et politique (conférence du Nobel). Éditions Gallimard.
Le scénario Proust. Éditions Gallimard.

Publicacions del Teatre Lliure- DDT09

Harold Pinter. Les Cahiers de la Comédie-Française n° 37

- Gale, Steven H.:** *The films of Harold Pinter*. State University of New York Press.
- Gussow, Mel:** *Conversations with Pinter*. Nick Hern Books.
- Lecercle, Ann:** *Le théâtre d'Harold Pinter: stratégies de l'indicible: regard, parole, image*. Editions Klincksieck.
- Smith, Ian:** *Pinter in the theatre*. Nick Hern Books.

Carles Alfaro Hofmann

(València, 1960)

Entre 1977 i 1981 realitza estudis i seminaris d'interpretació a càrrec de: Antonio Díaz Zamora (València); Odin Theatre (Dinamarca); Roy Hart Theatre (França); Les noctambules (França); Faunus Theatre (Dinamarca); Firlenfanz (Alemanya); Martín Adjemián, Jesús Aladrén (Madrid)...

El 1982 participa com a actor en *El mito de Edipo Rey*, de Sòfocles, sent dirigit per Stavros Doufexis, amb la Companyia José Luis Gómez.

El mateix any funda la companyia estable Moma Teatre a València, i estrena *El Knack*, d'Ann Jellicoe, dirigida per Martín Adjemián, i hi intervé com a actor i ajudant de direcció. L'any següent, el 1983, amb la mateixa companyia, dirigeix el seu primer muntatge i també hi actua: *El malalt imaginari*, de Molière.

Posteriorment es trasllada a Londres on, el 1985, després d'una perllongada estada d'estudi, es diploma com a director a The British Theatre Association For Directors And Drama Instructors. Aquest període conclourà a Oslo on participa com a ajudant de direcció a *Sueño de una noche de verano* de W. Shakespeare, dirigida per Franzisca Aarflot.

A partir de 1986 reprèn les seves iniciatives independents amb Moma Teatre. Intervé com a actor, director i dissenyador de l'espai escènic i la il·luminació a *El montaplatos* (1987) de H. Pinter; com a director, guionista i dissenyador de l'espai escènic i la il·luminació en *Cel enllà tot són vinyes* (1988), *Inèrcia* (1989) i *Basted* (1990); i com a dissenyador de l'espai escènic i la il·luminació a *La cantant calba* (1991) d'E. Ionesco, dirigida per Joaquín Hinojosa.

Durant aquest mateix període participa com a actor a *V 36/39 Crònica civil* (1986), sent dirigit per Edison Valls amb Ananda Dansa

Treballa com a director a *Entre els porcs* (1990) d'Athol Fugard, del Centre Dramàtic Generalitat Valenciana; *El cas Woyzeck*, de G. Bückner (1992) amb Moma Teatre, produccions de les quals també dissenya l'escenografia; *Quijote* (1991), de la Companyia Bambalina Titelles; i com a adjunt de direcció a *Lope de Aguirre, traïdor* (1992), de J. Sanchis Sinisterra, per al V Centenario, dirigit per José Luis Gómez.

És adjunt de direcció a *La vida es sueño* (1988) de Calderón de la Barca, dirigida per Franzisca Aarflot a Oslo, i a *Una llamada para Pirandello* (1991)

d'A. Tabucchi, una producció del Centro Dramático Nacional dirigida per Joaquín Hinojosa.

Dissenya l'escenografia d'*El mussol i la gata* (1989) de Pavana - Centre Dramàtic Generalitat Valenciana.

Col·labora en qualitat d'ajudant de direcció en *Poeta en Nueva York* (1986) de F. G. Lorca, dirigida i produïda per Joaquín Hinojosa. També hi col·laboraren en *Quimera i amor de don Perlimplin con Belisa en su jardín* (1990) de F. G. Lorca, dirigida i produïda per José Luis Gómez.

A partir dels anys 90 dirigeix i dissenya l'espai escènic i la il·luminació de nombrosos espectacles amb Moma Teatre: *Borja-Borgia*, de Manuel Vicent (1994); *Càndid*, co-produïda amb el Talleret de Salt (1995); *El muntaplats*, de H. Pinter i *L'urinari* de Paco Sanguino (1996); *La Iliçó* de Ionesco (1996) i *Naturalesa i propòsit de l'univers* de C. Durang (1999).

El 1997 s'inaugura l'Espai Moma i Alfaro en pren la direcció artística. En aquest període també dirigeix i dissenya l'espai escènic i la il·luminació de tres obres: *Las sillas* de E. Ionesco, per al Teatro de La Abadía, amb José Luis Gómez i Verónica Forqué (1997); *Joan el cendrós*, de Carles Alberola i Roberto García, per a Albena Teatre; *Los hermanos pirracas en nemequitepá* de la Cia. Esteve i Ponce.(1998)

El 1999 dissenya l'espai escènic de l'obra *Besos*, de Carles Alberola i Roberto García, per a Albena Produccions, i de *Los misterios de la ópera*, de Javier Tomeo, per a Geografías Teatro, peça que també dirigeix.

L'any 2000 codirigeix i dissenya l'espai escènic i la il·luminació, la dramaturgia i interpreta l'obra que li va atorgar més reconeixements, *Nascuts culpables*, basada en un recull d'entrevistes reals realitzades a fills i néts d'antics nazis fetes per P. Sichrovsky per a Moma Teatre. Amb ella obté el Premi de la Crítica Valenciana al Millor Espectacle de la Temporada 1999/2000, el Premi de la Crítica L'Avenç, el Premi a la Millor Direcció Escènica i Millor Espectacle dels Teatres de la Generalitat Valenciana, i el Premi MAX al Millor Espectacle Revelació (2000). Posteriorment, coproduirà aquesta obra amb la companyia basca Tanttaka Teatroa, i en fa la versió a l'euskera, *Jaioak Errudun* (2001). En aquesta època, també dirigeix i dissenya l'espai escènic, la il·luminació i la dramaturgia de *Varietés a la cuina*, per a Moma Teatre (2000); *Paraules en Penombra*, de Gonzalo Suárez, conjuntament amb Albena Produccions (2001) i *Incendiaris*, de Max Frisch (2001) i *Les llums*, de Howard Korder (2003) per a Moma Teatre.

També treballa en diverses obres per al Teatre Nacional de Catalunya, dirigint i dissenyant l'espai escènic i la il·luminació de *La caiguda*, d'Albert Camus (2003); *L'escola de les dones*, de Molière, i *Ròmul el Gran*, de Friedrich Dürrenmatt (2005).

El 2003 també dissenya la il·luminació de *Lisistrata*, de Carles Santos per a La Nau d'Arts Escèniques de Sagunt. En aquests anys també dirigeix i dissenya l'espai escènic i la llum de dues òperes per a l'Institut Valencià de la Música: *Don Giovanni* (2004) i *Les Noces de Figaro* (2006), de Lorenzo da Ponte i W. A. Mozart.

El 2005 dirigeix i dissenya l'espai escènic i la il·luminació de *La controversia de Valladolid*, de Jean-Claude Carrière, per a Bitò Produccions. L'any següent fa el mateix amb *El portero*, de Harold Pinter, per al Teatro de La Abadía. El 2007 dirigeix i dissenya l'espai escènic i la il·luminació de *Què va passar, Wanouelélé* de Layla Nabulsi (Moma Teatre i Bitò Produccions).

Al llarg de la seva carrera, ha estat guardonat amb els Premis de Teatre de la Generalitat Valenciana a la Millor Direcció amb *Càndid* (1996), *Metro* (1995) i *El cas Woyzeck* (1993), amb el qual, també ha obtingut l'accèssit dels premis ADE (Asociación de Directores de España) i a la Millor Il·luminació amb *Borja-Borgia* (1996), *La lliçó* (1997) i *l'Altre* (1998).

Els seus últims treballs com a director, dissenyador escènic i il·luminador són *Tío Vania* (2008), d' A. Txèkhov per al Centro Dramàtic Nacional, i *Macbethlady Macbeth* (2008) de W. Shakespeare per al Teatro Español.

els intèrprets

Francesc Garrido

Llicenciat en Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona i graduat en interpretació per la LAMDA (London Academy of Musica and Dramatic Aret) de Londres. S'estrena com a actor de teatre sota les ordres de Fabià Puigserver amb l'obra de Santiago Rusiñol *L'Héroè*, seleccionada per participar al Festival de Teatre Europeu de Karlsruhe i presentada al Teatre Grec l'any 83. Des d'aleshores ha treballat amb nombrosos directors com Georges Lavaudant, Carme Portacelli, Rafel Duran, Gabriel Piñuel i Manuel Dueso, entre d'altres. Destaca la seva participació en les obres *La nit de les Tríbades* de P.O Enquist, *Tot esperant Godot* de Samuel Beckett, *L'hort de les cirerers*, d'Anton Txèkhov i *Edipo XXI* dirigides per Lluís Pasqual; *Molt soroll per no res* de W. Shakespeare i *Treballs d'amor perdut* de W.Shakespeare. Participa també en les obres dirigides per Calixto Bieito *El rei Lear* i *La tempestad* de W. Shakespeare; *Un dia* de Mercè Rodoreda i *Amfitrió* de Molière, i les dirigides per Antonio Simón *La senyoreta Júlia* d'A.Strindberg i *Ganivets a les gallines* de David Harrower.

En el món del cinema ha participat en l'oscaritzada *Mar adentro* d'Alejandro Amenábar i a la candidata *Alatriste*, d'Agustín Díaz Yanes. També destaca el seu treball a *Un banco en el parque*, d'Agustí Vila; *La ciudad de los prodigios*, de Mario Camus; *Smoking Room* d'Eduard Fernández i Mario Gas i *La silla* de Julio Wallovist.

Vicenta Ndongo

Va estudiar art dramàtic a l'Institut del Teatre de Barcelona i ha realitzat diferents cursos de dansa, cant i tallers amb John Strasberg, Boris Rotestein, Sanchis Sinisterra, Bob McAndrew i Augusto Fernández. En el món del teatre cal destacar que ha treballat sota la direcció de Mario Gas a *Golfus de Roma* de Sondheim i a *Martes de Carnaval* de Valle-Inclán; amb Josep Maria Flotats a *Àngels a Amèrica* de Ton Kushner; amb Joan Ollé a *L'hora dels adéus* de Narcís Comadira; amb Beth Escudé a *El destí de les violetes*; amb Philippe Howard a *El especulador* de David Craig i Magüi Mira, i a *El perro del hortelano* de Lope de Vega. La pròpia Vicenta Ndongo va escriure *La pata negra*, obra que va dirigir Roger Gual i, que va participar al Festival Grec de Barcelona el 2003 i al de Otoño de Madrid el 2004. Amb aquest espectacle Ndongo va efectuar una gira per tot el territori espanyol. També va formar part de VOS escrita i dirigida per Carol López que es va poder veure durant dues

temporades a l'Espai Lliure del Teatre Lliure. Últimament ha freqüentat els escenaris madrilenys participant l'any passat a *La Sospecha* al Teatro Infanta Isabel compartint cartell amb Pilar Bardem, Diana Palazón i Juanjo Cucalón i enguany a *MacbethLadyMacbeth* dirigida per Carles Alfaro a las Naves del Matadero del Teatro Español.

Ha participat en les pel·lícules *El perquè de tot plegat* dir. Ventura Pons; *Airbag* de Juanma Bajo Ulloa; *Un banco en el parque* d'Agustí Vila, *Los lobos de Washington* de Mariano Barroso; *Sin noticias de Dios* d'Agustín Díaz Yanes; *En la ciudad* de Cesc Gay i *En el mundo a cada rato* de Pere Joan Ventura, Patricia Ferreira, Chus Gutierrez, Javier Corcuera i Javier Fesser. També ha aparegut a televisió amb les sèries *Quico el progre*, *Sitges*, *Compañeros*, *Siete vidas*, *Dinamita*, *Siete vidas* i *Aquí no hay quién viva*, entre d'altres.

Francesc Orella

Amb més de 25 anys de professió a l'esquena, alguns els últims treballs teatrals d'aquest polifacètic actor són: *Un enemigo del pueblo* de Henrik Ibsen per al Centro Dramático Nacional (Dir. Gerardo Vera, 2007), *Hamlet/La Tempestad* (Dir. Lluís Pasqual), en un programa doble pel Festival Barcelona Grec 06 o *Ròmul el gran* al TNC (Dir. Carles Alfaro, 2005). Orella ha protagonitzat també, *El rey se muere* de Ionesco amb direcció de José Luis Gómez representat al Teatro de La Abadía de Madrid (2004), *La caiguda* d'Albert Camus dirigit per Carles Alfaro i representat al TNC i al MOMA de Valencia (2002/03). Va protagonitzar *Tot esperant Godot* de Samuel Beckett sota la direcció de Lluís Pasqual (1999) amb qui també havia treballat a *Roberto Zucco* de Bernard-Marie Koltès (1993). Va participar a *Morir*, dir. Sergi Belbel (1998) al Centre Dramàtic de la Generalitat. Al Teatre Nacional de Catalunya protagonitza l'*Auca del Sr. Esteve* de Santiago Rusiñol, dir. Adolfo Marsillach (1997/98) o *Àngels a Amèrica* de T. Kushner, dir. Josep Mª Flotats (1996/97). Amb la companyia Flotats també va interpretar *Una visita inoportuna* de Copi, dir. Jorge Lavelli (1989/90); *Edip, tirà* de Sófocles, versió de Heiner Müller dirigida per Matthias Langhoff (1991/92) o *Autèntic Oest*, de Sam Shepard, dir. Josep M. Minguell (1990/91). Sota les ordres de Mario Gas interpreta *El zoo de cristal* de Tennessee Williams el 94 i *La ronda* d'A. Schnitzler el 86. També va ser un dels intèrprets de la mítica *Antaviana* de Pere Calders dirigida per Joan Ll. Bozzo (Dagoll Dagom, 1985). També ha participat en nombroses sèries de televisió i llargmetratges, entre altres: *La silla*, dir. Julio Wallowits; *Remake*, dir. Roger Gual; *Alatriste*, dir. Agustín Díaz Yanes; *El año del diluvio*, dir. Jaime Chávarri; *La suerte dormida*, dir. Angeles González Sinde; *Utopía*, dir. María Ripoll; *Clara y Elena*, dir. Manuel Iborra; *Yoyes*, dir.

Helena Taberna; *Morir (o no)*, dir. Ventura Pons; *La ciudad de los prodigios*, dir. Mario Camus; *El viaje de Arian*, dir. Eduard Bosch; *El pianista*, dir. Mario Gas; *El perquè de tot plegat*, dir. Ventura Pons; *Tierra y Libertad*, dir. Ken Loach, i *Smoking Room*, òpera prima dels directors Roger Gual i Julio Wollovits, que li va valdre el Premi a la Millor Interpretació Masculina del Festival de Cine Español de Málaga. Actualment acaba de finalitzar el rodatge d'*Escalofrío*, un *thriller* d'Isidro Ortiz.

Ha rebut nombrosos premis: Premi MAX al Millor Actor Protagonista per *La Caiguda* (2003), Premi Butaca al Millor actor protagonista (2002/03) i Premi de la Crítica Teatral de València (2002) pel mateix espectacle. Premi *Galatea* de l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya (1998/99) i Premi de la Crítica Teatral de Barcelona al Millor Actor Protagonista de teatre per *Galatea* (1998/99). Premi de la Crítica Teatral de Barcelona al Millor Actor protagonista de teatre per *Àngels a Amèrica* (1996/97), i premi de la Crítica Teatral de Barcelona al Millor Actor secundari de teatre per *Roberto Zucco* (1992/93).

Harold Pinter, premi Nobel de Literatura 2005

Majestats, Excel·lentíssimes Reialeses, Benvolguts guardonats del Nobel, Senyores i Senyors,

Harold Pinter és el renovador del drama anglès del segle XX. "Pinterià" és un adjectiu inclòs al diccionari Oxford. Com Kafka, Proust i Graham Greene, ell ha traçat un espai, una terra, "*Pinterland*", amb una topografia diferent.

Amb les seves 29 obres escrites i les gairebé cent peces que ha dirigit o representat, ha fet del teatre el seu propi domini. Els seus personatges s'atrinxeren en diàlegs impredecibles. Entre les línies d'amenaçes no resoltes, irrita i cou. Sentim els senyals de tot el que no hem d'escoltar.

L'abisme de les converses, la impossibilitat per poder-se comunicar amb els altres si no és superficialment, la necessitat de dirigir i de desorientar, la sensació sufocant d'accidents que brollen de la quotidianitat, la percepció neguitosa que una història perillosa ha estat censurada... tot això vibra a través del teatre de Pinter.

Els seus personatges estan els uns amb els altres a mercè de la perifèria de la vida. Són també presoners dels llimbs de la divisió de classes, les frases fugaces i els hàbits solidificats. Les seves identitats, rerefons i històries són borroses, i tenen versions diferents segons qui les recordi. Rarament s'escolten els uns als altres, però és precisament la seva sordesa mental allò que ens fa escoltar. Cap paraula passa desapercibuda, no es possible relaxar-se ni un sol moment. La pressió atmosfèrica fluctua com secrets desenrotllats i trasllada la distribució del poder.

Els records –inventats, manipulats o reals– flueixen com un pensament anormal i calent per les obres de Pinter. Modelem el passat per respondre les demandes del present i formular el nostre futur.

Com espais tancats que s'obren a la comunitat internacional, Pinter redefineix l'amor romàntic com un amor més resistent que inclou l'amistat i l'exigència per promoure la justícia a través de l'acció. A *Mountain Language*, l'amor pren la forma d'una generositat incondicional perduda als seus primers treballs. Per sobreviure, hem de fer bones accions i alçar-nos contra l'esclavitud d'aquesta edat de terror i violència que s'acosta.

Es diu que el compromís polític de Pinter va arribar tard. Però el mateix Pinter descriu fins i tot el seu primer període –*The Dumb Waiter*, *The Birthday Party*, *The Hothouse*– com a polític. En aquestes "comèdies d'amenaçes", el llenguatge és una arma d'agressió, d'evasió i de tortura. Els primers treballs

poden ser vistos com a metàfores de la intervenció autoritària en diversos nivells: el poder de l'Estat, el poder de la família, el poder de la religió, minimitzant les qüestions crítiques de l'individu. Pinter destapa els motius de la voluntat per destruir les identitats dels altres i la por disfressada de violència contra aquells que són fora la festa, del club o de la nació.

El treball de Pinter no té ni guanyadors ni perdedors. En el joc del poder entre els personatges gairebé no se sap qui talla el bacallà. Intercanvien els rols, creixen i s'enfonsen a través d'un creixement i un enfonsament que poques vegades semblen deliberats. Els personatges tenen costats amagats que els ulls no poden captar, exposats als rajos ultraviolats de l'ambigüitat. Avancen a les palpentes entre parets invisibles i s'estratifiquen en els diversos nivells de la realitat. Per defensar-se de les intrusions, es bloquegen en camps minats com el terreny enemic.

Pinter ha perforat de manera convencional el drama realista amb el misteri de la taciturnitat, i ha equipat les seves figures pretencioses amb tantes sortides que podem viure amb els personatges i veure'ls envellir i com decauen com nosaltres. Les figures sòlides i impenetrables de vida pública es desintegren en la incoherència desastrosa. Envien missatges que no sembla que arribin mai, encara que sortim del teatre menys honorats que a l'entrada.

Per als sistemàtics, el món existeix per posar-lo en ordre. Per a Harold Pinter, el món existeix per dissimular, per això la recerca de la bondat i la humanitat és una manera de sortir enfora a través de la gàbia burocràtica dels reflexos més arrelats. En una anàlisi despietada del totalitarisme, il·lumina el dolor de l'individu.

Punxents línies de rebuig, petites paraules corrompudes, el que es mig diu es perd, el que és tàcit presagia la catàstrofe. Pinter, el fill del sastre, amb un llenguatge estisorat, permet que l'acció s'origini a partir de les veus i els ritmes dels personatges. D'aquesta manera, no hi ha cap argument donat. No ens preguntem què passarà després sinó què passa ara. Les paraules són instruments poderosos. Les paraules es repeteixen fins que semblen veritat. En una època de sobreinformació, Pinter deixa anar paraules per descriure la realitat i les torna realitat per elles mateixes, al mateix temps que poètiques i sovint sufocants. Al final, és només amb les paraules com podem esborrar el nostre destí i refer-lo.

Estimat Harold Pinter, en aquesta elecció dels guardonats al Nobel, l'Acadèmia Sueca reconeix només el poder creatiu de les persones com a individus, sense importar-los la nacionalitat, el sexe o el gènere literari. Aquestes necessitats s'accentuen. Tot i ser britànic, pots reflectir-te als ulls de molts, el teu impacte

internacional i interhumà al món del teatre ha inspirat a mig segle. Si algú creu que el teu premi arriba tard, podem replicar que en qualsevol moment en algun lloc de món les teves obres són interpretades per noves generacions de directors i actors.

Als teus treballs, accessibles de forma seductora i terriblement misteriosos, s'alça el teló i es dóna lloc a camps de vida espessos i a espantosos confinaments. Amb imatges poètiques, il·lumines una existència on xoquen la fantasia i el malson de la realitat.

En l'absència aquest any del guardonat al Nobel de Literatura, sol·licito al seu representant Mr. Stephen Pagar que es presenti i reculli el Premi del Senyor Pinter de les mans de Sa Majestat, el Rei.

Per Wästberg

Tres mirades sobre el teatre britànic contemporani

El Teatre Lliure dedicarà tres sessions de reflexió sobre el teatre britànic dels darrers cinquanta anys a càrrec de tres especialistes de reconegut prestigi.

Les sessions tindran lloc dimecres **18**, dijous **19** i dissabte **20 de març**, és a dir, durant la **segona setmana de funcions** de *Traïció* de Harold Pinter. Començaran a les **18.30h** i tindran una durada d'una hora i mitja aproximadament, per tal que, si s'acaben pels volts de les 20h., els assistents (i els mateixos ponents) puguin assistir a la representació de l'obra.

1. La primera sessió serà a càrrec de **Aleks Sierz**, crític teatral de Tribune i coeditor de la web theatreVOICE (<http://www.theatrevoice.com>), i se centrarà en la generació més recent del teatre britànic, que el propi Sierz ha denominat "*Postgeneration Theatre*", i que domina el panorama de la creació textual britànica actual.

2. La segona sessió pertoca a **Roxana Silbert**, directora de Paines Plough (<http://www.painesplough.com/cms>), un dels centres més actius de l'escriptura actual, que farà una panoràmica del teatre britànic contemporani de la segona meitat del segle xx i els primers anys del XXI.

3. La darrera sessió serà conduïda per **Michael Billington**, crític teatral de The Guardian i especialista en Harold Pinter. A petició seva, la sessió se centrarà en la figura de l'autor, sobre el qual acaba de reeditar l'estudi monogràfic *The Life and Work of Harold Pinter* (Faber and Faber, 1996).

Les sessions, adreçades a tota mena de públic, tindran lloc a la **Sala de premsa** del teatre i comptaran amb un servei de **traducció simultània** (excepte la segona, que serà en castellà).

Activitat organitzada amb el suport del **British Council**.

teatre lliure

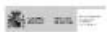
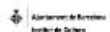
TRAÏCIÓ

de **HAROLD PINTER**

direcció **CARLES ALFARO**

11 MARÇ/12 ABRIL

entitat organitzadora

mitjans patrocinadors

veïns d'entitats

reproducció amb

